

Ljubljanski Zvon

Leposloven in znanstven list.

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 1. grudna 1894.

Leto XIV.

Čarovnik.

V zatišji gorskem, v senci vej zelenih,
Puščavnik je ubožen dom imel;
Po stezah skalnatih in zapuščenih
Le malokdaj kdo k njemu je prišel.
Sam živel je v leseni koči svoji,
Ki sam jo zgradil, z ljubjem sam pokrtil;
Bog vedi, koliko že let prebil
V molitvah, prošnjah, v skrivnem je
pokoji!

Obraz mu razoran kot skalna stena,
Ki vanjo glodal je pravečni čas;
Očém ugasnila je moč ognjena,
Na lice tek mu let užgal izraz
Prečuden je, čaroben, brez imena.
Po hrbtu padal sivih lás mu val,
In do pasú razpletala se brada;
Korení, zelišča iz gorskih tal,
Dovolj vse to ga čuvalo je glada.
Na vrvi je, ki ž njo bil plašč prevezan,
Križ visel, neumetalno izrezan,
Bog slušal sam molitve je njegove,
Pel v slavo psalme hlapec mu pokorni
In ko je molil, stan njegov uborni
Oživljali skovirji, hrosti, sove . . .

Ob góri vas je stala med vrtovi,
V nji žil ob delu rok je oratar,
A tudi vanjo časih je vihar
Prihrul življenja, in strastij valovi
Zajeli so v vrtnec srce mnogo . . .
Mlad mož, ki je okusil zgodaj togo,
Izbran, da teža ga podrè prevar,

Bolesti svoji želel je zdravila.

Poslušal je, kar vas mu govorila:

»V zatišji gorskem, v senci vej zelenih,
Dom čudotvorni čarovnik imá,
Zdravnik on duš in src je zapuščenih,
Z besedo sámó ti pomóči zná.«

Nekoč v pomladnem jutru dom ostavi
In v goro se k puščavniku odpravi.

Pogumno stopi prédenj in proseče
Odkrije svoje mu srcé trpeče:

»Glej, oče, pred teboj stojim trpin,
Ti oslobódi vseh me bolečin!

Spoznal sem, da je svet varljiv, nevaren,
Da sebe mu zaupati ne smem,

Najsi sem mlad, a vender dobro vem,
Da žitju danes zmoter vlada kvaren.

Mladenko našel sem, srcé ji svoje
V ljubezni zvesti sem poklonil jaz —

A ona kriva je nesreče moje,
Uničila mi žitja zlati čas!

Kaj, ona? . . . Ne! — Le človek, ki zaupno
Priatelj žil sem mu od mladih let,

Z besedo sladko sreče moje cvet
Vzel sebi, pehnil me v življenje hrupno.

In to me peče, v srci me boli,
Če hočeš, lahko mi pomoreš ti.

Čuj, govore, da čarovnik si zveden,
Kar si želiš, to glas ustvari tvoj.

In ako še dobrote jaz sem vreden,
Usmili se, rešitelj bodi moj!

Začaraj, da me bode spet ljubila,
Ukaži, véli, pomlad se vrnila

V globine bode mojega srcá,
A nezvestost, hinavstvo naj nebá
Na glas tvoj pokórí mogočna sila!
Glej, čarovnik, pred tabo sem trpin,
Ti oslobódi vseh me bolečin!»

In stavec zgame se, z rokó po bradi
Molčé nekoliko si hipov gladi,
V odgovor možu potlej to velí:
»Da čarovnik sem, ljudstvo govori?
Oh, ne! Kot ti sem solzne zemlje sin.
Čuj, človek misli, govori in vzdíše,
A zabi, da nad njim Bog sodbo piše!
Pomagam naj ti, praviš. Glej, pomlad
Na polje siplje cvet, na drevje sad,
Na zimo potlej cvetni čas premahne,
In hipoma prirodi čar usahne,
Ti kliči, prósi, čaraj — mrtvi cvet
V lepoto se ti ne razvije spet.

Takó s teboj: Kar je v življenji bilo,
To na povelje se ne bo vrnilo.
Stvarém je božjim isti pot odprt,
In isti konec vsakemu je — smrt! . . .
Če zlih dejanj srcé ti ne očita,
Naj dnij te mladih zloba ne boli,
Nekoč radósti večnost ti zasvita,
A grešniku brezdanja noč pretí.
Vse bede, žalosti, skrbí in teže
Največkrat človek si ustvarja sam
In ko napósled v smrtno spanje leže,
Minulega življenja ga je sram.
Oh, vem zdravilo ti: Srcé varúj,
Strastí ne tebi, ti jim gospoduj!»

Poslušá mlavec v misli zatopljen,
Jasní se mu življenja težki sèn,
Umolkne stavec in z rokó po bradi
Molčé in zadovoljno spet si gladi . . .

Rástislav.

Balada o cipresi.

Na grob mogotci te sadé, drevó,
Na grob, kjer drago jim srcé počiva;
Sladkó pod senco tvojo se počiva,
Ko žalostno kipiš nad grob v nebó.

Pred mano vrtec grajski se prostira . . .
Tja v kot nekđaj mogočni gospodar
Ciprese žalne vsadil je mladiko,
Ki v senci hrastovih dreves umira,
Saj tu zaliva cvetkam le vihar . . .
Imel prej vrtec je drugačno sliko
In štel cvetic je nekatero diko;
Po njem je šetala nožica drobna,
In zdaj — žaluje tam tíšina grobna —
Na grob mogotci te sadé, drevó!

J. Š.

